

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Ликовна култура, уџбеник за четврти разред основне школе*, на словачком језику и писму, ауторке Сање Филиповић, „Klett“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Ликовна култура, уџбеник за четврти разред основне школе*, превод Уџбеника исте ауторке, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Klett“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00236/2020-07 од 11.12.2020. године.

Уџбеник је садржински подељен на четири дела. Прва тематска целина је *Композиција*, друга *Споразумевање*, трећа *Наслеђе* а четврта тематска целина је *Сцена*. На крају уџбеника налазе се: *Речник појмова, Литература, Корисне интернет адресе и Прилози за активности*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке које је потребно исправити:

- насловна страна– број разреда је дат словима уместо бројем („Učebnica pre 4. ročník základnej školy“ уместо „Učebnica pre štvrtý ročník základnej školy“);
- страна 2 – словна грешка, сувишно слово с и изостављање знака интерпункције („Vydavateľstvo Klett, s.r.o.“ уместо „Vydavateľstvo Klett, s. s r. o.“);
- страна 2 – неадекватан превод речи обликовање („**Grafická úprava a úprava obálky**“ уместо „**Grafické formovanie a formovanie obálky**“);
- страна 2 – име уредника је непотребно истакнуто тамним словима („**Redaktorka: Gordana Kneževićová Orličová**“ уместо „**Redaktorka: Gordana Kneževićová Orličová**“);
- страна 4, 38, 39 – неадекватан превод појма споменици природе („PRÍRODNÉ PAMIAŤKY“ уместо „PRÍRODNÉ PAMÄTNÍKY“; „prírodné pamiatky“ уместо „prírodné pamätníky“);
- страна 6, 11, 17, 18, 23, 33, 36, 41, 42, 44, 48, 52 – непотребан размак између речи и косе црте („s učiteľom/učiteľkou“ уместо „s učiteľom / učiteľkou“; „chcel/chcela“ уместо „chcel / chcela“; „vyfarbil/vyfarbila“ уместо „vyfarbil / vyfarbila“; „daroval/darovala“ уместо „daroval / darovala“; „zvolil/zvolila“ уместо „zvolil / zvolila“; „pridal/pridala“ уместо „pridal / pridala“);
- страна 6, 25 - неадекватан превод речи („rovné a krivé“ уместо „pravé a krivé“; „prerušované a lomené“ уместо „prerušované a zlomené“; „podľa zamyslenej rovnej čiary“ уместо „podľa zamyslenej pravej čiary“);

- страна 7 – изостављање знака интерпункције („o rozdieloch, ktoré ste zistili medzi nimi.“ уместо „o rozdieloch_ ktoré ste zistili medzi nimi.“);
- страна 12 – неадекватан знак интерпункције („môže byť hladká, drapľavá...“ уместо „môže byť hladká, drapľavá.“);
- страна 15 – изостављање превода појма валер („aj valéry inej farby“ уместо „aj inej farby“);
- страна 17, 26 – изостављен/неадекватно преведене речи - камени облутак („ako je okruhliak, lampa na školskom dvore“ уместо „ako je lampa na školskom dvore“; „na pláži okruhliaky“ уместо „na pláži kamenné oblúky“);
- страна 24 – изостављање размака између знака интерпункције и броја („na stranách 61, 63, 65, 67, 69.“ уместо „na stranách 61, 63,65,67,69.“);
- страна 31 – грешка у називу наставног предмета, у четвртном разреду ученици имају предмет Природа и друштво а не Свет око нас („na hodine Prírody a spoločnosti“ уместо „na hodine Sveta okolo nás“);
- страна 32 – неадекватан облик речи, једнина уместо множине („ZNAKY A SYMBOLY“ уместо „ZNAKY A SYMBOL“);
- страна 32 – реченица није на почетку новог пасуса („Znaky nám umožňujú...“);
- страна 35 – изостављање превода потребног материјала - лепка за папир („blokový papier, lepidlo na papier, povraz“ уместо „blokový papier, povraz“);
- страна 38 – неадекватан знак интерпункције („vodné prietoky alebo pramene...“ уместо „vodné prietoky alebo pramene.“);
- страна 39 – неадекватан назив насеља („dedina Petrlaš“ уместо „dedina Petrš“);
- страна 43 – неправиан облик презимена („**Žltá rieka**, Agneš Budžarovová“ уместо „**Žltá rieka**, Agneš Budžarov“);
- страна 46 – велико слово уместо малог („20. storočia“ уместо „20. Storočia“);
- страна 51 - велико слово уместо малог, неправиан облик речи („návrhár svetla, vedúci nahrávania, herec, režisér, zvukár“ уместо „Návrhár svetla, Vedúci nahrávanie, Herec, Režisér, Zvukár“);
- страна 51 – изостављање знака интерпункције („(umelý dym, hmla, sneh...)“ уместо „(umelý dym, hmla, sneh)“);
- страна 52 – сувишан везник („KRESLENIE, MAĽOVANIE, MODELOVANIE“) уместо „KRESLENIE, MAĽOVANIE A MODELOVANIE“);
- страна 53 – неадекватан превод речи („keď sa vztyčí vo svojom prostredí“ уместо „keď sa vytýka v svojom prostredí“);
- страна 53 – изостављање знака интерпункције („národa, mesta, rodiny...“ уместо „národa, mesta, rodiny“);
- страна 53 – неадекватан превод речи („**komplementárne dvojice farieb**“ уместо „**komplementárne skupiny farieb**“);

- страна 53 – изостављање превода дела текста („**kompozícia** – usporiadanie prvkov nejakého celku“ уместо „**kompozícia** – usporiadanie prvkov“);
- страна 54 – неадекватно поравнање текста (5., 9., 14, 15., 18. ред);
- страна 73 – неадекватан превод значења саобраћајног знака („Sídliisko“ уместо „Обес“).

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченичка конструкција је правилна и јасна, у складу са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом је и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником. Непознате или мање познате речи прецизно су објашњене у *Појмовнику*.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.